

Plan van Aanpak Vergroten aantrekkelijkheid Citycentrum

Inleiding

Veldhoven heeft een Citycentrum, waar mensen uit de omgeving kunnen winkelen, wat drinken en bijvoorbeeld het theater bezoeken. Voor uitgebreid winkelen heeft het Citycentrum concurrentie van o.a. de binnenstad van Eindhoven. Desondanks is er behoefte aan het realiseren van een aantrekkelijker verblijfsklimaat in het Citycentrum, waardoor meer mensen naar het Citycentrum komen, daar langer verblijven en vaker terugkomen. Voor dat doel wil het college van Veldhoven een herijking van het parkeerbeleid. Hierin moet niet alleen gekeken worden naar het aantrekkelijker maken van parkeren, maar juist ook naar het verbeteren van de aantrekkelijkheid van het Citycentrum als geheel.

De gemeente Veldhoven heeft in de gemeentelijke meerjarenbegroting structureel financiële ruimte gereserveerd om parkeren voor bezoekers aantrekkelijker te maken. Dit budget is niet toereikend om betaald parkeren af te schaffen. Er zullen dus keuzes moeten worden gemaakt. Daarnaast wil de gemeente de financiële ruimte niet alleen gebruiken om parkeren goedkoper te maken, maar juist ook om te investeren in de algemene aantrekkelijkheid van het Citycentrum, zoals het verminderen van de leegstand.

Om te komen tot een optimale besteding van het budget, waar zowel de gemeente als de verschillende belanghebbenden (stakeholders) achter staan, dient een zorgvuldig proces te worden doorlopen. Hierin worden bij voorkeur ondernemers, bewoners en andere belanghebbenden betrokken. Door met stakeholders in gesprek te gaan wordt er draagvlak gecreëerd en nieuwe ideeën opgehaald.

In de huidige situatie geldt op diverse parkeerterreinen rondom het Citycentrum en in de parkeergarage betaald parkeren. Voor de parkeerterreinen zijn diverse parkeervergunningen verkrijgbaar voor bewoners, ondernemers en overige geïnteresseerden. Op de parkeerterreinen kan vooraf worden betaald bij het parkeerautomaat of achteraf via belparkeren. In de parkeergarage betaalt men ook achteraf. In de toekomst wil de gemeente Veldhoven een aantrekkelijker en sfeervol winkelklimaat creëren. Hiervoor zijn meerdere maatregelen nodig. Uit ervaringen bij andere gemeenten blijkt dat lage parkeerkosten voor consumenten niet de enige reden is om een winkelcentrum te bezoeken. Daarom wordt in dit project de focus gelegd op het aantrekkelijker maken van het winkelcentrum in combinatie met aantrekkelijke parkeertarieven.

Proces

Om tot een zorgvuldig proces te komen stellen we het volgende stappenplan voor:

1. Vaststellen uitgangspunten en het plan van aanpak door het college: Wanneer er met belangengroepen wordt gewerkt is het van belang dat de uitgangspunten passen binnen de bestuurlijke kaders, zodat een advies ook zonder veel discussie leidt tot een besluit;
2. De raad informeren over de uitgangspunten en het plan van aanpak tijdens een beeldvormende raad;
3. Belangengroep consulteren om oplossingsrichtingen vast te stellen: Met de uitgangspunten van het college wordt een selectieve belangengroep geconsulteerd (COPr). Het COPr adviseert over de maatregelen waardoor het centrum aantrekkelijker wordt en in welke vormen het parkeerbeleid hierin een rol kan spelen. Met het COPr zal ook de details worden vastgelegd voor het vervolgtraject (zie stap 5).
4. Vaststellen door het college van de oplossingsrichting(en) welke is (zijn) geadviseerd door het COPr. Tevens definitief vaststellen van het inspraaktraject (stap 5).

5. Raadplegen Review Panel. Middels inspraak wordt een klankbordgroep (*Review Panel*) geraadpleegd. Hierin zijn diverse belanghebbenden vertegenwoordigd zoals winkeliers, horeca, bewoners, et cetera. Hier zal een uitwerking worden gemaakt van de oplossingsrichting, alsmede een proces gedefinieerd van monitoring en evaluatie;
6. Vaststellen door het college van de oplossingsrichting die is geadviseerd door het Review Panel;
7. De raad informeren over de oplossingsrichting, bij voorkeur met daarin een actieve rol van het Review Panel. Als tijdens het proces blijkt dat er wijzigingen in de parkeertarieven nodig zijn, zal de raad deze tariefwijzigingen moeten vaststellen.

Inspraak

Het inspraaktraject bestaat, zoals in het proces aangegeven, uit twee delen: in het 1^e deel zullen de door het college vastgestelde uitgangspunten met het COPr besproken worden. Dit traject focust vooral op de voorkeursscenario's om het Citycentrum aantrekkelijker te maken, maar kijkt ook naar mogelijke aanpassingen van het parkeerbeleid, met name qua tarieven. Daarnaast werkt deze groep het vervolgtraject met het Review Panel in detail uit. De uitwerking van dit proces wordt ter vaststelling aangeboden aan het college.

In het 2^e deel worden andere belanghebbenden, het zogenoemde Review Panel, bij het proces betrokken om binnen de kaders mee te denken aan oplossingen om het Citycentrum aantrekkelijker te maken. Doordat er sprake zal zijn van loting heeft iedere betrokkene bij het Citycentrum kans op deelname aan het Review Panel. Daarnaast wordt er in dit stadium speciale aandacht gevestigd op de communicatie over het parkeerbeleid en de overige maatregelen. Het Review Panel bestaat uit ongeveer 16 personen.

Uitgangspunten

De uitgangspunten die het College vaststelt moeten aan de ene kant genoeg vrijheid geven aan de COPr en daarna aan het Review Panel om ideeën uit te werken. De uitgangspunten zijn leidend voor het uiteindelijke besluit. Op basis van verschillende gesprekken uit het voortraject stellen we voor om de volgende uitgangspunten te hanteren:

- Financiële beschikbare ruimte: in 2019 €200.000, vanaf 2020 €400.000 per jaar, dit brengt de volgende implicaties mee:
  - Betaald parkeren kan niet volledig worden afgeschaft
  - Eerste uur gratis parkeren is geen optie
- De financiële ruimte wordt verdeeld over het aantrekkelijker maken van parkeren en een kwaliteitsimpuls van het Citycentrum.
- Met behulp van inspraak met het COPr en het Review Panel wordt een pakket van maatregelen voorgesteld.

- Randvoorwaarde: Het Citycentrum moet goed bereikbaar blijven voor de verschillende doelgroepen (denk hierbij bijvoorbeeld ook aan mindervaliden)
- Randvoorwaarde: Bij het samenspraaktraject om het Citycentrum aantrekkelijker te maken zal ook aandacht besteed worden aan het aspect duurzaamheid.

Opties

Er zijn tijdens het overleg met de wethouder verschillende opties de revue gepasseerd. Optie 1 en 2 vallen in ieder geval af, aangezien deze niet binnen de financiële ruimte vallen.

1. Eerste twee uur gratis parkeren
2. Overall eerste uur gratis parkeren
3. Garage eerste twee uur gratis, straat alleen 2^e uur gratis
4. Overall 2^e en 3^e uur gratis parkeren
5. Garage eerste twee uur gratis parkeren
6. Overall tweede uur gratis parkeren
7. Een verlaging van het uurtarief voor kortparkeren, en wel van €1,30 naar €1,00

Ca 70% van de parkeerinkomsten komt uit het eerste uur (indicatieve berekening, gebaseerd op onderzoek uit 2017).

#	Optie	Kosten
1	Overall eerste 2 uur gratis parkeren	€ 880.000
2	Overall eerste uur gratis parkeren	€ 700.000
3	Garage eerste 2 uur gratis, straat alleen 2 ^e uur gratis	€ 385.000
4	Overall 2 ^e en 3 ^e uur gratis parkeren	€ 300.000
5	Garage eerste 2 uur gratis parkeren	€ 235.000
6	Overall 2 ^e uur gratis parkeren	€ 200.000
7	Verlaging uurtarief kortparkeren (€1,30 -> €1,00)	€ 210.000

Optie 1: gezien de financiële ruimte niet mogelijk.

Optie 2: gezien de financiële ruimte niet mogelijk.

Optie 3: mogelijk, maar er blijft in deze situatie geen (nauwelijks) financiële ruimte over voor een eventuele kwaliteitsimpuls van het Citycentrum. Ook stimuleert dit de ondernemers niet om zelf na te denken over een loyaliteitsprogramma of een andere oplossing voor het eerste uur parkeren. Daarnaast hoeven Albert Heijn en Jumbo minder af te dragen aangezien klanten in de garage kunnen parkeren. Gedifferentieerde parkeertarieven is niet klantvriendelijk.

Optie 4: mogelijk gezien de financiële ruimte, daarnaast blijft er budget over voor een kwaliteitsimpuls. Ook kan er met de winkeliers worden gekeken naar een loyaliteitsprogramma waarin zij het eerste uur voor de klant kunnen betalen.

Optie 5: mogelijk gezien de financiële ruimte, daarnaast blijft er budget over voor een kwaliteitsimpuls. Wel hoeven de Jumbo en Albert Heijn in dit scenario minder af te dragen. Gedifferentieerde parkeertarieven is niet klantvriendelijk.

Optie 6: mogelijk gezien de financiële ruimte, daarnaast blijft er budget over voor een kwaliteitsimpuls. Ook behoud je de bijdrage van de Jumbo en Albert Heijn en kan je met winkeliers kijken naar een loyaliteitsprogramma.

Optie 7: mogelijk gezien de financiële ruimte. Echter, de algemene verwachting is dat een tariefverlaging effectief minder oplevert, bezoekers en winkeliers blijven ontevreden dat ze moeten betalen.

Ten slotte is er gekeken naar de optie om alleen het eerste uur te betalen, maar de angst is dat bezoekers van Eindhoven (Airport) de auto dan in het Citycentrum parkeren en daarna doorreizen naar de bestemming.

Aantrekkelijk Citycentrum

Om een aantrekkelijk Citycentrum te creëren is er meer nodig dan tegen een laag tarief parkeren. Met het COPr en het Review Panel wordt gezocht naar mogelijkheden om op een duurzame manier te investeren in het verblijfsklimaat van het Citycentrum. Doel hiervan is enerzijds het aantrekken van bezoekers om het Citycentrum te bezoeken, en anderzijds het verleiden van bezoekers om langer in het centrum te blijven en sneller terug te komen. Om dit doel te bereiken zijn er verschillende opties om het budget te spenderen, een aantal voorbeelden zijn:

- Organiseren van evenementen die veel bezoekers trekken
- Investeren in horecagelegenheden in het Citycentrum die de sfeer bevorderen
- Openen van Pop-Up stores
- Koppelacties: bijvoorbeeld boodschappen + kopje koffie bij café

Het COPr en later het Review Panel zullen nadenken over de manier om meer bezoekers naar het Citycentrum te trekken. Daarvoor is het van belang dat iedereen vertegenwoordigd is binnen het Review Panel. Daarbij zijn over het algemeen (stakeholders van) de volgende doelgroepen aanwezig:

- Bewoners
- Centrummanager
- Winkeliers
- Maatschappelijke instanties
- Theater/bioscoop
- Horeca
- Delegatie van het COPr

De communicatie is in dit traject van groot belang. Deze communicatie over het pakket van maatregelen komt bij voorkeur van de winkeliers, die hun klanten informeren over het voordelige parkeertarief en de andere maatregelen. Daarnaast heeft een aantrekkelijk Citycentrum baat bij goede communicatie over nieuwe ontwikkelingen. Zonder communicatie bestaat er de kans dat het nieuwe beleid niet of nauwelijks opgemerkt wordt. Eén van de taken van het Review Panel is dan ook, kijken hoe om te gaan met de communicatie van het nieuwe (parkeer)beleid en de andere maatregelen.

Planning

College stelt Plan van aanpak vast	Maart 2019
Raad wordt geïnformeerd tijdens beeldvormende raadsvergadering	April 2019
Voorkeursscenario's worden uitgewerkt met COPr	Mei 2019
Uitgewerkte voorkeursscenario's worden aangeboden aan het college	Juni 2019
Samenstellen Review Panel	Juni 2019
Review Panel stelt het uiteindelijke pakket van maatregelen voor	Juli 2019
College stelt pakket van maatregelen vast	Augustus 2019
Raad wordt geïnformeerd tijdens beeldvormende raadsvergadering	September 2019
Oordeelsvormende raadsvergadering	Oktober 2019

Besluitvormende raadsvergadering waar eventuele tariefwijzigingen door de Raad worden vastgesteld	Oktober 2019
Invoering gekozen optie	Januari 2020
Evaluatie na 1 jaar	Januari 2021

Benchmark

De gemeente Veldhoven heeft ook gevraagd om naar andere gemeenten te kijken die zelf een stadscentrum hebben en dicht tegen een grotere stad aanliggen. In de tabel zijn een aantal gemeenten van vergelijkbare grote geselecteerd waar dit ook het geval is. Onderstaande tabel laat zien dat in alle gemeenten enige vorm van parkeerregulering is, dit om bijvoorbeeld te voorkomen dat mensen die naar de naburige stad gaan de gemeente als gratis parkeerplaats gebruiken. Wel is er in sommige gemeenten voor een blauwe zone gekozen, waar dus niet betaald hoeft te worden. Bewoners kunnen een ontheffing aanschaffen, waardoor zij langer in de blauwe zone mogen parkeren.

Gemeente	Betaald parkeren	Tarief
De Bilt (Utrecht)	Nee, alleen blauwe zone	Max 2 uur
Etten-Leur (Breda)	Ma-za: 9:00 – 18:00 Vr: 9:00 – 21:00	Garage: €1,60 per uur Straat: €2,- per uur
IJsselstein (Utrecht)	Ma-za: 9:00 – 18:00 Vr: 9:00 – 21:00	Garage: €1,35 per uur Straat: €2,- per uur
Wijchen (Nijmegen)	Nee, alleen blauwe zone	Max 2 uur
Zeist (Utrecht)	Ma-za 9:00 – 18:00 Vr: 9:00 – 21:00	€2,- per uur

Effecten van deze tarievenstructuren zijn moeilijk te verkrijgen.

Andere voorbeelden:

- In *Veghel* is het betaald parkeren afgeschaft. Uitgebreid onderzoek heeft niet aangetoond dat het centrum nadien structureel beter wordt bezocht. Toch is iedereen blij (winkeliers en bewoners, uitgezonderd de bewoners van de straten direct grenzend aan het centrum). Kosten voor de gemeente: meer dan 1 miljoen per jaar.
- In *Deurne* is betaald parkeren in de ochtenden afgeschaft. De winkeliers geven aan een duidelijk positief effect te zien. Parkeeronderzoeken hebben nog niet een substantieel ander parkeergedrag kunnen vaststellen.
- *Helmond* heeft een promotiecampagne opgetuigd voor het achteraf betalen voor parkeren (combinatie van belparkeren en pasparkeren). Daarin zat ook het tweede uur gratis in de garage. De actie is bijzonder succesvol gebleken. Helmond heeft meer dan 20.000 deelnemers aan bel-/pasparkeren, hetgeen relatief extreem hoog is. Onderzoek heeft uitgewezen dat de gemiddelde verblijfsduur van deelnemers aan Gepast Parkeren een paar procent hoger ligt dan niet-deelnemers.
- *Beverwijk* heeft in navolging van Helmond overal het tweede uur gratis gegeven. Effecten zijn niet bekend.
- *Sittard-Geleen*: In 2014 heeft de gemeente als proef het uurtarief verlaagt van €1,30. Twee jaar later is de maatregel voor Sittard weer teruggedraaid, omdat uit de evaluatie bleek dat de verlaging alleen gedurende de eerste maand meer parkeeruren opleverde.

